

Innspill til Avdeling for offentlige anskaffelser (pt. Digitaliseringsdirektoratet)
Handlingsplan for å øke andelen av grønne og innovative offentlige innkjøp (saksnr.19/01489)

Kystrederiene representerer en stor og sammensatt gruppe som daglig bruker farvann og havner langs hele Norges kystlinje.

Vi legger for våre strategier til grunn at godsvolumene innenlands vil øke med rundt 70 prosent fram til 2050, og målet er *'et transportsystem som er sikkert, fremmer verdiskapning og bidrar til en omstilling til lavutslippssamfunnet'*.

Nærskipsflåten utgjør en integrert del av kystnæringene som transportør for industri og havbruk, og er viktig for bygging og vedlikehold av anlegg og infrastruktur.

Miljøfordelene er klare, både i form av redusert trafikkpress på vei, færre ulykker, slitasje, store infrastrukturutbygginger og i rene klimagassutslipp. Det er tydelig at mer og tidsmessig bruk av sjøområder og kystarealer kan gi store og verdifulle bidrag i den videre samfunnsutvikling på mange områder.

Nærskipsfarten tilbyr stor fleksibilitet, belaster i beskjeden grad samfunnets transportstruktur, har et gunstig miljøregnskap og bidrar i stor grad til nasjonale utslippsforpliktelser. Og potensialet for store utslippskutt fremover er vesentlige.

Offentlige innkjøp kan spille en nøkkelrolle

Regjeringen legger opp til en ambisiøs havstrategi. En slik målsetting bør også gi et klart perspektiv for kysten som transportstruktur, landskap og naturressurs for sjømat. Offentlige innkjøp kan her spille en stor og avgjørende rolle.

Vår lange kyst er underutnyttet som en naturgitt infrastruktur for transport. Fartøy, farled og havn vil kunne ta hånd om vesentlig mer innenlands transport gjennom integrerte logistikk-løsninger og skip med lav- og nullutslipps framdrift.

Innenfor enkelte sektorer i nærskipsfarten er det i dag et betydelig behov for flåtefornyelse. En flåtefornyelse er et viktig klima- og miljøtiltak, og vil bidra til at også Norge når sine utslippsforpliktelser og mål de neste årene.

Her kan offentlige innkjøp spille en nøkkelrolle i tiden fremover. Se bare til ferjesektoren, og hvordan nullutslippsteknologien der ble realisert. Det skjedde nettopp pga at det ble stilt miljøkriterier i anbudene, og at fylkene fikk midler og var villige til å betale for hva dette kostet.

Sjøtransport er ofte preget av korte avtaler, noe som vurderes av bankene til å representere en økt risiko. Nybygg og de fremdriftssystemene som er lagt til grunn for nybyggprosjektene er derfor utfordrende å få realisert. Dette er blant annet grunnet egenkapitalkravet til prosjektene blir for høy. Vi ser heller foreløpig ikke noen økt betalingsvilje for miljøvennlig transport hverken statlig eller privat.

Tiltak for å øke offentlige innkjøp innen sjøtransport

Kystrederiene anbefaler følgende tiltak for å øke andelen av grønne og innovative offentlige innkjøp:

- Sjøtransport er et miljøtiltak i seg selv – offentlige kontrakter/anbud må derfor kreve bruk av sjøtransport der det er mulig
- Offentlige innkjøpere må ha tilstrekkelig kompetanse og resurser på bruk av sjøtransport
- Offentlige innkjøpere må være villige til å betale kostandene ved «grønne innkjøp»
- Kontraktene/anbudene må ha så lang tidshorisont at det er mulig for rederiet å finansiere miljøvennlig tonnasje
- Sjøtransport er konkurransedyktig også på kortere avstander
- Sjøtransport må inn som et eget kriterium i offentlige anbud
- Klare krav til bruk av sjøtransport må inn i departementets tildelingsbrev til Statens Vegvesen

Ta gjerne kontakt for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Borge
Adm. dir.
Kystrederiene

Kenneth Erdal
Rådgiver
Kystrederiene
(sign.)